

Asia: VN/29084/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta luonnonsuojelulain muuttamiseksi - ennallistamissuunnitelma ja luonnonarvomarkkinoiden edistäminen

Lieventämishierarkiavelvoite ja luontoteko

Valitkaa alla olevista näkemyksenne mukainen vaihtoehto ja esittäkää sille perustelut lausunrossanne.

Vaihtoehto 2: Lieventämishierarkian noudattamisvelvollisuutta ei pidä kirjata luontotekojen osalta lainsäädäntöön.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

ProAgria Keskusten Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnonsuojelulain päivityksestä ja erityisesti luonnonarvomarkkinoita koskevista ehdotuksista. Haluamme tuoda esiin seuraavat näkökohdat lakiesityksen jatkovalmisteluun.

Toimivat luonnonarvomarkkinat ja vapaaehtoisuus keskiöön

Pidämme tärkeänä, että Suomeen kehitetään toimiva ja kannustava luonnonarvomarkkina. On myönteistä, että hyvitettävillä toimilla tuotettujen luonnonarvojen käyttötarkoitusta laajennetaan ekologisesta kompensatiosta myös luontotekoihin. Järjestelmän tulee perustua vapaaehtoisuuteen, jotta siihen syntyy aitoa kiinnostusta sekä yksityisillä että yritystoimijoilla.

Koska luonnonarvomarkkinat ovat Suomessa vasta alkuvaiheessa, sääntelyn tulee mahdollistaa pilotointi ja kokeilut, joiden pohjalta markkinaa voidaan kehittää joustavasti. Luontotekojen vaikuttavuuden mittaamisen tulee olla luotettavaa ja vertailukelpoista, jotta markkina voi kasvaa uskottavasti.

Hallinnollisen taakan keventäminen

On välttämätöntä välttää mallia, joka muodostuu hallinnollisesti raskaaksi ja siten estää markkinan toimivuutta. Toimijoille on tarjottava matalan kynnyksen, vapaaehtoisuuteen perustuva järjestelmä, johon mukaan lähteminen on helppoa.

Luonnonarvojen paikkasidonnaisuus ja riskit kansainvälisessä käytössä

Luonnonarvojen paikkasidonnaisuus on huomioitava sääntelyssä. Lakiesityksen tulee estää tilanne, jossa ulkomailla syntyneitä luontohaittoja hyvitetään Suomessa ilman selkeää yhteyttä Suomen markkinaan. Tällainen asetelma voisi johtaa siihen, että suomalaisia luontokohteita käytettäisiin korvasalustana globaalien ympäristövaikutusten tasapainottamiseen tavalla, joka ei tue Suomen luonnon monimuotoisuutta eikä vastaa järjestelmän tarkoitusta. Toisaalta ulkomaisten luontoarvojen ostajien tulo Suomen markkinoille luontokohteita ostaen ja hallinnoiden on haitallista pienen maan huoltovarmuuden kannalta.

Lieventämishierarkiavelvoite: kannatamme vaihtoehtoa 2

Lakiluonnoksessa esitetään erillinen kysymys lieventämishierarkiavelvoitteesta luontotekojen yhteydessä. ProAgria Keskusten Liitto kannattaa vaihtoehtoa 2, jossa veloitetta lieventämishierarkian kirjaamisesta lainsäädäntöön ei sisällytetä luontotekojen osalta.

Lieventämishierarkian raportointivaatimusten lisääminen lisäisi maatilayritysten hallinnollista taakkaa, heikentäisi järjestelmän houkuttelevuutta ja nostaisi markkinalle osallistumisen kynnystä. Tämä olisi vastoin luonnonarvomarkkinoiden perimmäistä tavoitetta: kannustaa luonnonsuojeluun, ennallistamiseen ja monimuotoisuuden vahvistamiseen.

Lisäksi ennallistamissuunnitelman vaikutusten arviointia tulisi laajentaa. Nykyiset arviot painottuvat lyhyen aikavälin näkökulmaan ja alkutuotantoon. Arviointiin on sisällytettävä koko ruokaketjun ja alueellisen tuotannon pitkän aikavälin vaikutukset.

Mäkivuokko Harri
ProAgria Keskusten Liitto ry